

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felölős szerkesztő:

KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Háborus napok.

A mindennapi élet egyhanguságát explóziószerű hatással vette szét a szinte villámgyorsasággal előállott háborus hír. A kicsinyes perpatvarkodások korlátai ledőltek. Kicsinyeket, nagyokat, ifjakat, véneket teljesen elfoglalták a háborus izgalmak.

A világtörténeli pillanat bekövetkezése előtt szinte példátlan higgadsággal várta mindenki a jövő fejlődéseit. És amint a demarsra adott kedvezőtlen válasz nyilvánvalóvá tette a háboru elkerülhetetlen voltát, két hatalmas nemzet népe mondta ki bátran, férfiasan: „Alea jacta est.“ A kocka el van vetve! És utána a méltóságteles nyugalmat egyszerre felváltotta az a hihetetlen lelkesedés, mely a nemzeti önérték s a félni nem tudó férfias bátorság hatalmas erejével világszerte biztosította már előre is a monarchia diadalát.

Mennek a mi szülöttünk is a nagy, fenséges küzdelembe. Ifjak és családapák együtt kélnék utra. Ajkukon harci dal s szívükben nemes lelkesültség. És ha némelyik férfi szeméből könnyek csordulnak alá, ha a távozó édes apa eltakart szemekkel öleli magához bucsuzóban siró családját, ugyan ki volna, aki megítélné ezt az elérzékenyülést? Hiszen sok gyöngé nő, sok ártatlan gyermek marad kenyér, támasz nélkül, míg a családapa messzi távolban küzd a hazáért.

A férfi száz halállal kész bátran szembeszállani, de mikor magokra marad, siró s talán nélkülözéseknek kitett gyermeki ajkak tapadnak életgondoktól barázdált homlokához, óh hogyne facsarodna el az ő szive is és hogyne sajtolna szeméből forró könnyeket hátrahagyott szeretteinek bizonytalan sorsa?

De félre minden gyöngeséggel! Isten vezérli a távozókat, isten óvja az itthon levőket is. A felebaráti sze-

retet nem szabad, hogy veszni hagyja azokat, akik támasz nélkül maradtak itthon. Mert szent honfiui kötelesség harctűzbe menni a hazáért, de nemes honfiui feladatot teljesítenek azok is, akik háboruk zajától távol, az árván

maradt itthoniakat segítik, vigasztalják.

Anyák, szülők, testvérek, hű nők s gyermekek, el a könnyekkel! Öntsön csüggedő, szomorkodó lelketekbe hatalmas erőt az a szent tudat, hogy „A haza minden előtt“.

A mozgósítás híre Szarvason.

A múlt vasárnapot megelőző szombaton a feszült külpolitikai helyzet válságosra fordulását már sejtette mindenki. Tudták, hogy nagy események küszöbén állunk. De valami visszafojtott aggodalom és izgalom tartotta mégis korlátok között a kedélyeket.

Mikor azonban a mozgósítás elrendelésének híre szombaton éjjel kikapott, egyszerre, mint a visszafojtott lángok törtek elő hatalmas lobogással a háborus izgalmak.

Az eddig nyugalmas Szarvas képe a kora vasárnap reggeli órákban olyan mozgalmas, lázas külsőt öltött magára, amelyet csak rendkívüli események idézhetnek elő.

Az utcán piros zöld mozgósítást elrendelő plakátok előtt az izgatott emberek hatalmas tömege tolongott. Élénken gesztikulálva vitatkozott itt is, ott is egy-egy férfi csoport. Aggodalom megdöbbenés, lelkes, harcias kedv kaleidoszkópszerűen váltakoztak az arcokon.

A katonai ügyosztályban, melynek Jeszenszky Frigyes jegyző a vezetője, egymás után jöttek, mentek a tudakozódók. A komplikált katonai rendszabályok erősen confundálták még az intelligensebb embereket is. A vasárnap reggeli szokásos piacon pedig valóságos konsternáció volt az asszonyok között.

Az üzleti mozgalmasságot maga alá rendelte a háboru hírének megdöbbenő, leirhatatlan hatása. Siró, jajgató asszonyok, kétségbeesett anyák, feleségek tördelték kezeiket. A legtöbb emberre egy izgalmas álom hatását

tette a mozgósítás, a váratlanul rövid időn belül történő bevonulás híre. Sokan szinte fejüket vesztve lótotak, futottak, azt sem tudva mihez kezdenek? Valósággal olyan képet nyújtottak a felizgult emberek, mintha valami hatalmas ellenség közeledését hozta volna körül a táviró.

A kora délutáni órákban az „Erzsébet“-ligetben a behívott földmives legények már hangos lelkesedési mámorban usztak. Nyugat felől, mintha az események komolyságát akarta volna az idő is jelezni, vészes fellegek vonultak az égre, nekiindult egy kis fiók szélvihar, de az orkánt jelző fellegek szépen elvonultak. Talán jelképezték e félrevonuló sötét felhők azt a háborus veszedelmet, mely hazánk egéről is isten segítségével el fog takarodni, mielőtt még könnyeket sajtolna az aggódo szemekből?

Künn az állomáson.

Az emberek lassankint beletördtek, megbarátkoztak a gondolattal, hogy menni kell rövidesen. Sütöttek, főztek, pakoltak gondos aszonyi kezek, keserves könyhullajtások közepett. Aki aztán vasárnap este a vasuti állomásra ment, az felejthetetlen jeleneteknek lehetett tanuja.

Az állomás épülete megettéi téren ember-ember hátán, azonkívül a környéki földmivesek egész kocsis tábor. Az állomás épülete előtt szintén zsufolva. Katonaruhába öltözött, vagy civilruhás, kofferes, batyus vagy teljesen üres kezű behívottak jártak, keltek. Sirás, zokogás, kétségbeesett jajveszé-

kelés, hangos diskurzus, éneklés szinte kábító zsivajba olvadtak egybe.

Megkezdődött a beszállás. Az-ur katonakötelesek nem vették igénybe az ingyen utazás kedvezményét, hanem jegyet váltottak az I-ső vagy II-ik osztályra. A beszállásnál aztán a III-ik osztályú fülkék zsufolásig megteltek. Heringeket nem lehetett volna jobban összepréselni, mint ahogy ezek a szegény emberek szorongtak egymás mellett. És mégis vígan, harci tüzzel énekeltek, csak olyiknak volt sápadt, szomorú az arca és mikor éleset füttyentve megindult a vonat, ezek a szomorú elfogódott tekintetek bánatosan néztek vissza az állomás felé s egy vissza nem fojtható könnycsepp pergett végig arcukon. Talán azért, mert ártatlan gyermekei kezek lobogtatták sirva feléjük nedves keszkenőjüket?

És ez a kép három napon át, megrázóbbnál megrázóbb jelenetekkel gazdagítva, ismétlődött a szarvasi állomáson.

Benn a városban is ezeken az utazási napokon valóságos népvándorlás volt. Kocsin és gyalogosan tódultak egész nap az állomásra a behívottak, a környező falvakból is.

Az öcsödi és szentandrás legények hangos dalolással, a szarvasiak csendben, szótlanul. Felhős arcú családapákat apró gyermekek, siró feleség kísérték ki az állomásra.

És a vonat vitte százszámra őket. Adja isten, hogy erőben, egészségben s dicsőséggel övezve hozza majdan vissza is mindnyájukat...

Végrendelkezések. Rémhírek...

Vasárnap a kir. közjegyzői irodában hihetetlen forgalom volt. A végrendelkezők egész tömege lepte el a hivatalt. És mert mindegyik nem nyerhetett gyors elintézetést, ügyvédhez fordultak a testamentum elkészítése céljából.

A pénzüntézeteket hasonlóképen megrohanták az emberek, hogy bennlevő vagyonukat kivegyék. Azonban csalódtak, mert csak egy bizonyos korlátolt összeget kaphattak ki. Nem egy ember már külföldre való menekülésen törte a fejét.

Majd a kosza hírek egész tömege kelt lábra lépten-nyomon. Egyik szerint a szerbek betörték Magyarországra, másik szerint Belgrád már lángokban áll s a magyar lobogó leng

a váron. Majd meg, hogy a szerbek és magyarok véres ütközetet vívtak már s 2000 magyar elesett. Majd, hogy 18 éves kortól 61 éves korig is elrendelték a behívást stb.

Persze ezeknek a badarságoknak komoly ember nem ült fel. Majd híre kelt, hogy a villanyvilágítás is megszűnik, továbbá, hogy a rendőrség és csendőrség javarészét is elvonják Szarvasról. Már polgári őrség felállításán is gondolkodtak egyesek, a közbiztonság megőrzése céljából.

Segítség a nyomorban maradtaknak!

Sok elaggott szülő, sok szegény gyermek és gyöngye asszony maradt falat nélkül, mivel a kenyérkeresőt harctérre szolitotta a honfiui kötelesség.

E válságos napokban a könyörületes szívnek meg kell mozdulnia.

Honfiui kötelesség segíteni azokat, akiknek hozzátartozóik messze idegenben családjuktól elszakítva küzdenek a hazáért.

Lapunk szerkesztősége nemes buzgalommal igyekezett mozgalmat indítani az inség előtt állók ügyében s a szerkesztőség a következő felhívást tett közre:

Felhívás!

Válságos napok nehezettek reánk. Ifjuságunk színe-java és tisztas családapák hagyták oda békés otthonukat, hogy legszentebb honfiui kötelességüknek tegyenek eleget. És a

mi községünkben nem egy család maradt kenyérkereső nélkül. Magukra hagyatva, önhibájukon kívül jutva súlyos nélkülözések közé kerülve.

Akiknek az isten jobb módot adott, azoknak nem szabad engedni, nem szabad tétlenül nézni azt, hogy kétségbeesett elcsüggedt családanyák, ártatlan gyermekek inséget lássanak.

A távollevő, szegény apák szívét ne fojtogassa az a keserűség, hogy árván maradt, magokra hagyott övéik éhezve és keserves könnyeket hullatva érezzék elhagyottságukat.

Tehetős és nemeslelkű szarvasi polgárok!

A felebaráti szeretet nevében kérünk beneteket, segítsétek az elhagyottakat!

Keressétek fel a kért szerényeket szomorú otthonukban s az éhező kicsinyek keserű könyeit törüljétek le az emberbaráti irgalom gyöngéd szeretetével.

Egyesületek, testületek, gyűjtsetek pénzadományokat és élelmiszereket s osszátok ki azok között, akik inséget látnak.

Hiszen ha van nektek is távol küzdő kedvesetek, nem-e joggal remélhetitek számára a jó isten oltalmát, ha nemes szívetek áldozatkészségtek segíti, gyámolítja a magokra maradt, szegény éhezőket?

Nyissátok meg érző szíveteket a legszentebb emberi irgalomnak s áldott lesz a ti kezete knemes munkája!

B.-Szarvas, 1914. július 27.

A „Szarvas és Vidéke” szerkesztősége.

A háborús idő epizódjai.

Bőven termettek komoly és mulatságos epizódok Szarvason a háborús hangulat közepett.

Hitelezőktől szorongatott polgárok pl. boldog örömmel adták közre a felvillanyozó hirt, hogy tekintettel a háborús időkre, tartozását senki sem köteles fizetni most. Persze e hír jámbor kis kacsa volt.

Egy megszeppent vagyonos úr pedig, attól tartván, hogy a papírpénz a Kossuth-bankók sorsára jut, mindenáron ezüst és arany pénzre akarta beváltatni papírpénz készletét.

Igen jellemző volt az is, hogy annyi asszonykocsist nem lehetett látni Szarvason, mint a bevonulás napjaiban. Férijüket ugyanis elkísérték kocsin a vasúti állomásra s onnét már

nekik kellett aztán visszahajtani.

Szerbellenes hangulat is váltott ki egy-két izgalmas jelenetet. Egy kocsmáros pl. úgy nyilatkozott, hogy egy szerb könnyen elbánik négy magyarral. Nosza neki estek és elpáholták e szerény nézetéért. Szerb fajtájú kereskedőről kisütötték, hogy mérget kever a liszt közé. Persze ostoba mese volt az egész.

A háborús idők legszomorúbb eredménye azonban az, hogy a bevonult katonakötelesek távozása folytán a mezei munka pang. A cséplőgépek javarészben megállottak. Ipar, kereskedelem végzetesen elakadt. És ez a véremléki gazdasági vereség károsan befolyásolja a máskülönben páratlanul lelkes, harcias hangulatot.

A háborús napok hümora.

Jelentem alássan . . .

A békéscsabai laktanya legénysége szobájába váratlanul betoppant egy fiatal hadnagy. A szobában levő katonák legidősebbike a hadnagy elé lépett és haptákba vágta magát, hogy megtegye a jelentést a szobába bezsufolt legénység számára. Mielőtt még belekezdhetett volna jelentésének elmondásába, a hadnagy összeráncolt homlokkal fordult a feszesen álló katonához:

— Mondja, mi bűzlik itt?

— Jelentem alássan — fujta a katonaharsány hangon a jelentést — 32 ember és 1 sarzsi.

12 évtől kezdve . . .

Az egyszerű nép, pláne az asszony-féle természetesen nem érti meg a nyakatekert hivatalos stílust. Ebből aztán komikus félreértések keletkeznek. A napokban például valamit kihirdetett a dobos. A dobszóra körül-vették az asszonyok, gyermekek, ő pedig harsány hangon kezdte:

— Az 1912. évi 68-ik törvények értelmében . . .

A többi már nem is hallgatták meg az asszonyok. Nagy lett a konsternáció, a sirás-rivás.

— Jaj, jaj, — siránkozott egy mamóka — hát 12 éves koruktól egész 68 éves korukig el kell menni az embereknek . . . Istenem mi lesz velünk!

És remegve ölelte magához körülbelül 13 éves unokáját.

Rémhírek.

(Riporterünk kétségbeesett szellemeskedése.)

Jön 50.000 mészka vászonból készült nadrág a ruhakereskedők részére.

Összevagdaltak 750 szerb paprikát besavanyítás céljából.

Franzia katonatisztek betörték két kávéházi ablakot Párisban.

37 ezer önkéntes fogságban szomorú látvány lenne.

Szegény ember. A bevonult katonák itthonmaradottai részére gyűjtöttek. Bemennek egy szarvasi gazdához is. „Hogyan adjak, mikor magamnak sincs?” mondja ő szivetrázó sóhajtással. És ennek a nagyon szegény embernek mindössze csak 80 hold földje van. (Folytatás az 5-ik oldalon.)

H I R E K.

— Segítsük a nélkülözőket.

A behívás folytán gondozás nélkül maradt s szomorú nélkülözések előtt álló családok, aggok részére bármilyen adományt elfogad lapunk szerkesztősége is és ezen adományokat a lap útján nyugtázva, a község házára juttatja kiosztás céljából. Kinek érző szívet s csak egy kis anyagi tehetséget is adott a jó isten, ne tagadja meg áldozatkészségét azoktól, akik éhezve siratják eltávozott kenyérgesőjüket. Adakozzatok szarvasi polgárok! *A szerkesztőség.*

— **Katona a megyeháza.** A vasárnapi mozgósítási parancs nagy pusztítást vitt véghez a vármegyeházán is. A tisztviselők nagy részének ugyanis be kellett vonulnia, úgyhogy a fogalmazói karból mindössze Ambrus Sándor alispán, Dr. Daimel Sándor főjegyző és Moldoványi János másodfőjegyző maradtak idehaza.

— **Hadi menetrend.** Hátterbe szorul a polgári utasok és áruk szállítása és a vasut csupán annyiban áll a polgárság rendelkezésére, amennyiben a katonaságnak arra szüksége nincs. Julius 29-én életbe lépett a hadimenetrend, amely 30-tól kezdve a

polgári utasok számára az ugynevett postavonatokon való közlekedését tette lehetővé.

— **A háború hiénái.** Nincs csunyább és embertelenebb dolog, mint a megszorult emberek nehéz helyzetét kihasználni. Azon a címen, hogy itt a háború, akadnak kereskedők, nem mondjuk épen, hogy talán Szarvason — akik az élelmi cikkek árát uzsorás embertelenséggel srófolják fel minél magasabbra. Nagyon okos dolog lenne hatóságilag ellenőrizni az áremelést úgy, hogy csak annak a cikknek emelhesse az árát minden kereskedő, melyről igazolni tudja, hogy neki is drágábban szállítják. Békéscsaba különben — nagyon helyesen — már intézkedett is az áremelés szabályozása érdekében. Ugyanis Kiss László főszolgabíró a belügyminiszter által nyert felhatalmazása, de meg a törvény alapján is, rendeletileg állapította meg az árakat és szerdán a hetipiac alkalmával a rendelet már érvényben is volt. E szerint a kenyér kilójának ára nem lehet nagyobb 46—48 filléرنél (volt már 60 fillér is!) a burgonya ára legfeljebb 36—40 fillér lehet. Figyelmezteti a lakosságot a főszolgabíró arra is, hogy a só monopólium, annak az ára meg van állapítva, tehát a keres-

kedőknek drágábban nem szabad adniok. A többi élelmiszer árát is szabályozta a főszolgabíró. Okvetlen szükséges lenne Szarvason is ily irányu intézkedés, mivel nálunk is megkezdődött a sróf működése.

— **Kémeknek nézeti szarvasi iparosok.** A mostani zavaros időkben minden gyanus embert a katonák kémnek néznek. Aradról kapunk most értesítést hasonló esetről. Csak a napokban csiptek el az aradi várban néhány embert abban a hiszemben, hogy kémeket fogtak, holott az illetők csak csavargók voltak. Másnap pedig újból békés kimeneteli kémjárás volt az aradi várban. K. testvérek szarvasi iparosok, akik átutazóban voltak Aradon, unalmukban a várba mentek sétálni. A vártánál még megkérdezték, hogy szabad-e bemenni, később azonban, mint gyanus egyéneket, mindketőtjüket Hegedűs Ede alezredes, térparancsnok elé vezették, ahol elmondták, hogy ők szarvasi emberek és az esti vonatot várják, hogy hazamenjenek. A térparancsnokságnál el is engedték őket, később azonban a hídnál levő rendőr feltartóztatta őket és a rendőrségre vitte, ahol előadták azt, amit a katonaságnál már elmondtak. De mert igazolásukra írásuk nem volt, egyelőre őrizetbe tartották őket a rendőrségen.

— **Első helyen ajánlva.** A jul. 23-iki békési egyházmegyei közgyűlés a zsedényi-féle 200 koronás jutalomdíjra Benczur Mihály szarvasi ev. tanítót ajánlotta ama kiváló tanítási eredmény alapján, melyet a jeles ev. tanítónál éveken át tapasztaltak. A szép sikerhez gratulálunk.

— **Kiváló tanítási eredmény** A megyei ev. tanítók oly szép eredménnyel fáradoztak az elmúlt tanévben is a tanítás terén, hogy a békési egyházmegye teljes meglegedését és elismerését fejezte ki velök szemben.

— **Tizenkét millió korona értékű barack.** A kecskeméti barackszüret olyan kedvező, aminőre évek óta nem volt eset. Az idej baracktermés értéke közel tizenkét millió korona. A kecskeméti barack piacon rendkívül élénk a vásár, sok idegen vevő állandóan Kecskeméten tartózkodik és vásárolja a barackot.

— **A gabonaügynök nem iparűző.** Felmerült esetről kifolyólag elvi határozatban mondta ki a belügyminiszter, hogy a gabonaügynöknek az a ténykedése, hogy kizáróan egy kereskedő részére vásárol be, önnálló iparűzésnek nem tekinthető.

— **Órzi a hidakat.** A belügy-miniszter intézkedésére figyelik az ország minden vasuti hidját Egyes hidakat és álagutakat katonák őrznek.

— **Akácfaolvajok.** Szeljak Pál, Janurik György, Plesócki János és Szuhaj Matyás kondorosi napszámósok építkeztek a tavaszon. Pénzüik azonban kevés volt. Körülnéztek tehát valami olcsó építési anyag után. Fel is fedeztek a Geiszt Gáspár birtokamegyéjén egy gyönyörű szép akácfasort. Azt hitték, hogy az a Csáky szalmája és nekiestek. Ki is vágta belőle szerencsésen 217 darabot. Ez a nyilvánvaló injuria azonban kitudódott és a társaság a gyulai törvényszék elé került, amely 1—1 hónapi fogházra ítélte lopásért mind a négyet. Mind megnyugodtak az ítéletben.

— **Kvasz és Dobos.** Bártfafürdőn július hó 19-én, 5000 főből álló közönség jelenlétében szállt fel Kvasz András a fürdőtelepen. 3000 méter távolság berepülése után a hegység között támadt szél irányváltoztatása következtében leszállni kényszerült. Leszállás közben a gép csavarja könnyebben megsérült és így repülését nem folytathatta. Jó hírű pilótánk, Dobos István, legutóbb folyó hó 19-én, Bácska egyik fejlődő községében, Óbecsén tartott felszállást. Szombaton este 7 órakor a légvonalban mintegy 30 km-re levő Ujverbászról indult Óbecsére, de félnyolc felé a Gnider- és Dúngyerszki-gazdaságok határán kénytelen volt az egyik kormányirányító drót meglazulása miatt leszállni. Vasárnap délután az igen kis pályán gyorsan kétszer is felszállt: a szép köröket sikló repülésekkel fejezte be. A második leszálláskor azonban a rendkívüli buckás talajon a gép egyik kereke eltört s így a szépen indult repülésnek vége lett, a közönség ennek ellenére zajosan éltette a pilótát.

— **Értesítés.** A községi előljárásság ez uton is tudatja a közönséggel, hogy a mozgósítási időre való tekintettel ennek megszűntetéséig a pénzügyigazgatóság és kir. adóhivatalok hivatalos órái megváltoztattak és folyó évi július hó 29-től kezdve a vasár- és ünnepnapok eddigi hivatalos órák változatlanul hagyása mellett köznapokon reggel 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 5 óráig állapították meg.

Szarvas, 1914. július hó 30.

Kollár
főjegyző.

— **A múlt havi orkán következménye.** Mint rendkívüli jelenségről kell megemlékezni a július 23-iki orkán szerű nagy viharról, melyet szokatlan nagy hőség előzött meg s záporosó kísért. A rövid ideig tartó, de annál erősebb vihar sok helyen igen nagy károkat okozott az által, hogy a keresztekben és kazlakban levő gabonát szétszórta, miáltal a szemek egy része kipergett, a szépen megnőtt, s jó termésrel biztató tengeriből sokat kitért, a dohányleveleket megtépte, a gyümölcsfák ágait letördelte s a dusan mutatkozó gyümölcsök nagy részét leverte, ezenkívül a gazdasági épületek tetőzetét is megbántotta.

— **Állatias merénylet egy kis leány ellen.** Az elmúlt vasárnap este a háborus izgalmak zavarát felhasználta néhány fiatal suhanc arra, hogy förtelmes merényletet kövessenek el egy gyermekleány ellen. *Klunscar* Erzsé 12 éves leányt ugyanis az említett időben a szarvasi zsidótemető környékén állítólag négy fiatalember megtámadta, kezét, lábát összekötötték s hogy sivaikodását elhallgattassák, száját, testét össze-vissza verték s erkölcstelen merényletet követtek el ellene. A szerencsétlen leányra úgy akadtak rá elalélt állapotban. A csendőrség szigorú vizsgálatot indított az aljas gazemberek kézrekerítése céljából.

Kóbor T. és Ujházi E. vidéki szereplése.

Humoreszk. —
Írta: K. E.

... Valahol az ország délkeleti sarkában fekvő, félreeső kis városban óriási szenzáció hozta lázas izgalomba a máskülönböen egykedvű életet élő, egészséges rusztikus típusu embereket. Kóbor Tamás a kiváló író s Ujházi Ede a dédelgetett színész készülődtek e városba, hogy egy kis vidéki művész körutazást rendezzenek, melynek legelső stációja a szóban forgó városka lett volna. Mindezeket egy választékos öltözetű, előkelő megjelenésű idegen fiatalember adta le a jó vidékieknek.

Csetneki Cseörghő Zoltán zenekritikusnak mutatta be magát, mint aki a két kiváló személyiség megbízása folytán jött le a fővárosból a művészt számára előkészíteni a talajt. A kellemes módoru, nagyon megnyerő külsejű zenekritikust különösen a lányos mamák a nősülési-készség reményében ennivaló szívélyességgel fogadták. Ily körülmények között a művészt óriási sikere már előre velette ragyogó fényét.

Cseörghő úr mielőtt visszautazott volna nagyon figyelmeztette és kérte a kis város vezető férfait s tekintélyesebb embereit, hogy világért se vegyék komolyan Ujházi ismeretes gorombaságait, mivel az nála a legbizalmasabb szeretett megnyilatkozása. Viszont Kóbor Tamás írói különcködésén, apróbb fogatkozásain se akadjanak fel, mert hisz író és művész emberek nem nagyon kötik magokat a nyárspolgári korlátokhoz.

*

... Mosolygó szép, koratavaszi idő kedvezett a nagy eseménynek. A házakon az uricsaládok némely jobban nekilendült tagja a zászlót is kitzte s az ablakokat jácint virággal ékesítették. A félvárost kicsődítették az állomásra. Vagy 12 diszes fogat gyönyörű paripái vickándoztak az állomás épülete előtt.

A polgármester agyogó üdvözlő beszédet szedett be ez alkalomra s a sok tarka öltözetű s a vidéki eleganciának néha el nem titkolható bizsarságu kosztümeiben nyüzsgő hölgyek között öntelt büszkséggel várta az érkező vonatot. Barátai mint egy félistenre, úgy néztek reá, ismervén szónoki kvalitását s a nők körében tapasztalt hódító sikereit. Hirtelen éles fütty szava hasítá át a levegőt s nemsokára dübörögve gördült be a vonat az állomásra. Mindenki előre-tolongott, hogy az érkező jeleskép minél közelebből láthassa; a nagy tolongásban

csaknem leszédtek lábáról a dühösen kapá-lodzó, izgatott polgármestert.

Kinyilik egy elsőosztályu kupé ajtaja s előzékenyen, fürgén leszáll a már ismert zenekritikus, hogy lesegítse a két kiválóságot. Ujházi puha posztó kalapban, szürke felöltőben s szájában az elengedhetetlen szivar véggel mosolygó arccal száll ki a fülkéből. Utána Kóbor Tamás, meglehetősen kopott elnyűtt ruhában s taposott sarku cipőben cihelődik le a feljaron.

Egyszerre csak ott terem előttük a hatalmas teretű polgármester, 12 tagú hölgyküldöttség társaságában s messze harsogó, hatalmas beszédben üdvözlí a hazai kultúra két nagyenevű apostolát. Szavait óriási éljenzés és valóságos virágosó követik. Majd hirtelen etül ismét minden zaj s visszafojtott lélekzettel várják a kitünő színész választát.

Ujházi le is veszi hatalmas szélű kalapját s zsebkendőjével megtörülve izzadó homlokát, kedélyesen vállára csap a büszke gránitszirtként kiegyenesedő polgármesternek s messzezenő, kedélyes hangon kiáltja: „Bravó marha! Nagyszerű emberek vagytok marha!”

A polgármester e n mvárt kedveskedésre rákvörös lesz. Keze ökölbe szorul s már azt hinni, hogy valami botrányt csinál, amikor hirtelen melléje furakodik a zenekritikus és fülébe sugja: „Kérem az istenért, valahogy ne vegye sértésnek a Mester eme gorombaságát, mondta ő már ezt főispánoknak is s ez a titulus kész kiténtetést jelent”. Kelletlen, fanyar képpel tehát lenyelte ezt a kilós gorombaságot a polgármester s szinte békítőleg hatott rá Kóbor Tamásnak feltünő tiszteletteljes, udvarias modora. Persze a jelenlevők visszafojtott kacagással sutlogtak egymás között a polgármester csuffátételéről.

Kocsira szállottak. A polgármester Ujházi mellett helyezkedett el a virágokkal ékesített négyes fogatban. És megindult a menet, Ujházinak kitünő kedve volt. De alig indult el a fogat, a Mester melegen megrázta a megnyult orru polgármester kezét, jóságos tekintettel hálálkodott: „Köszönöm, igazán nagyon köszönöm te marha ezt a fogadtatást”. A polgármestert a guta környékezte, de nem volt mit tennie, gondolta magában, ha, ilyen furcsa szokásu bolond ez a nagy művész, hát egye kutya, szó nélkül hagyja. De egész uton azért ott motoszkált a fejében, hogy „az istenfáját mégis csak furcsa dolog az, hogy a város legelső emberét, ha mindjárt szeretetből is, nyilvánosan lemarházák?”

Eljött az est. Óriási közönség s óriási siker. Ujházi pajkosabbnál-pajkosabb kuplékat adott elő. Kóbor Tamás szavalt, majd cigányadomákkal kacagtatta halálra a szinte kitérő hangulatba hozott publikumot. Előadás után megindult a vig poharazás meg a tánc. Nem bánta most már se a polgármester, se a rendőrkapitány, se a jegyző, se az ügyvéd sem senki más a lemarházást, sőt mindenki kereste az alkalmat, hogy legalább egyszer ő is megkaphassa a „marha” kiténtetést. Ejjél után totálisan elázott mind a három vendég...

Milyen nagy volt vasárnap a meglepetés, mikor hire kelt, hogy a diszes vendégek bucsu nélkül megszöktek, magukkal vi-

vén sok értékes dolgot, a többi között a polgármesterné gyémánt karkötőjét is. A budapesti rendőrség hiteles adatok alapján egybeállította aztán a hiteles névsort is, mely szerint csetneki Cseörghő Zoltán zene-kritikus valódi neve Puki István, foglalkozásra nézve besurranó tolvaj. Ujházi Ede színművész a valóságban Krisztics Petár elcsapott szerb díszletfestő, aki feltűnően hasonlított a nagy színművészhez. Míg Kóbor Tamás igazi neve Schlinger Ignác rovtmultu gépügynök volt. Mondanunk sem kell, hogy a csuffá tett polgármester néhány héttig senki előtt nem mert mutatkozni s a büszke gránitszirtból alázatosan hajladozó galagonyabokor lett.

Ujabb izgalmak.

Nincsen nap, hogy valami újabb szenzáció ne kerülne forgalomba. Rémes összeütközések, lemeszárítások meséje izgatja a fantáziát. Hire kelt a szolnoki 68-iki gyalogezred törbeesítésének és lemeszárításának. Pénteken este meg az általános mozgósítás híre keltett oly konsternációt, hogy az utcák egyszerre megteltek izgatottan tárgyaló s itt-ott halálsápadt férfiakkal (hazám! hazám! szegény magyar hazám!) A vaklárma annyira nekitüzelődött, hogy már majdnem azt is akarták szétkürtölni, hogy még a csecsemőket is mozgósítják. És pénteken éjjel sok házba álmatlanul, remegve virrasztótták. "Hiszen tudjuk, hogy a háboru veszedelme sok helyütt a kenyér kereső harctűzbe való vitele révén támaszt kétségbeesést a hátrahagyottak között, tudjuk, hogy a mozgósítás sok szülő szemefényét, sok derék férjet, a társadalom sok értékes emberét szólítja el a családi környezetből s a válás tájdalmas, lesújtó érzését eltitkolni, teljesen elfojtani ugysem lehet, de a hazaszeretet s a honfiui bátorság és akaraterő azt kívánja, hogy az elérzékenyülésnek is tudjon határt szabni mindenki, nő úgy, mint férfi. Lebegjenek előttünk hazánk múltjának legendás hősei, dicső asszonyai és férfiai. Mutassuk meg, hogy a sziv legnagyobb keserősége közepelt is nagyok, erősek, hatalmasok vagyunk a hazaszeretnek mindent átható s mindenek felett uralkodó érzésében. Csak is így lehetünk méltók a világszerte ismert vitéz magyar névre!

Menjünk az Isten házába.

Válságos időben megnyugvást és lelki erőt honnét nyerhetnénk legbiztosabban, ha nem a mindenható jó istentől? Keresétek fel a templomot s könyörgő, esdő imá-

Reggelizés előtt félpohár Schmidt ha úer-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. 64-100

tokat küldjétek fel a csillagos magasság felé s kérjétek áldást, győzelmet a magyar fegyverekre, kérjétek oltalmat távolban küzdő kedveseitekre. Mily lélekemelő, magasztas áhitat szállana a csüggedők lelkébe, ha minden istentisztelet előtt az összes harangok ünnepélyes zugása hívná a szent csarnokba ami községünk vallásos érzemű hiveit? Kondítsátok meg a harangokat s e messzeszögő ünnepélyes hangok erősítsék meg a ti lelketeket s tegyék elolthatatlanná a ti minden áldozatra kész hazaszereteket!

349—1914. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járás-bíróságnak 1914. évi Fh. számú végzése következtében Weisz Jakab kunszentmártoni lakos javára 167 K s jár. erejéig 1914. évi június hó 19-en foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 665 koronára beesült következő ingóságok u. m.: varrógép, óra, kerékpár, czimbalom, üsző, csikó stb. nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járás-bíróság 1914-ik évi Fm. számú végzése folytán 167 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi aug. hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 45 kor. 49 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az öcsödi határban, Horga köz, alperesnek 46 sz. tanyáján leendő megtartására 1914. évi augusztus hó 6-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1914. július 21-én.

Molnár István
kir. bir. végrehajtó.

Szentes város polgármesterétől.

Földhaszonbérleti hirdetmény.

Szentes város képviselőtestületének 84/1914 sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy Szentes város tulajdonát képező Nagymágocs község határában lévő józsefszállási birtokból 1486 katasztrális hold szántó föld

1914. október 1-től 6 évre bérbe fog kiadatni.

A haszonbérbeadásra 1914. évi július hó 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, és 31-én minden kedden és pénteken délelőtt 9 órától, délután 4 óráig a józsefszállási központi majorban nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A haszonbérbe kinem adott terület pedig 1914. október 1-től 3 évre feles munkára lesz kiadva.

Feles munkálatra az árverés ideje alatt előjegyzés tehető és július hó 26-tól 31-ig alku köthető.

Tudomására hozom haszonbérletre szándékozóknak, hogy a birtokból nyilvános árverésen kívül a gazdasági tanácsokkal köntendő egyesség útján is lehet haszonbérletre.

Ugy az árverésen, mint az egyesség útján történt haszonbérbe vétel alkalmával a bérbelet terület katasztrális holdja után 5 korona bérlet pénz teendő a gazdasági tanácsnok kezéhez.

A haszonbérletre vonatkozó részletes feltételek július 2-től 31-ig kedd és péntek kivételével minden nap megtehető a gazdasági tanácsnoki hivatalban, ugyan itt és ugyan ezen idő alatt árverésen kívüli egyesség is köthető.

Szentes város képviselőtestülete fenntartotta magának a bérbeadás eredménye feletti szabad döntés jogát.

Szentes, 1914. évi július hó 1-én.

Dr. Mátéffy Ferenc

polgármester.

3-3

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli, volt Burger-féle

„Margit”-gyógyszert megvettem

s berendezését és raktárát nagy áldozatok árán felújítottam. A bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességeket állandóan raktáron tartom és eredeti áron árusítom. Kapható azonkívül minden nemű kipróbált

házi és piperecikkek, sebészeti és rugyanta áruk, orvosilag rendelt vegy- és óvszerek, forrástermékek, gyógyborok, tápszerek, kötő-, illatszerek stb.

Végül bármily raktáron nem levő újfajta különlegességet stb. bárki kívánságára azonnal, portó és költség szállítása nélkül meg hozatok.

TEFFERT KÁROLY
gyógyszerész.

1-1

Kiadó ház.

Özv. Moravcsik Józsefné Juhász-utcai lakása október hó 24-től bérbe kiadó.

Cím: Özv. Moravcsik Józsefné: Tótpelsőcz (Zólyom m.)

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNE.
Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

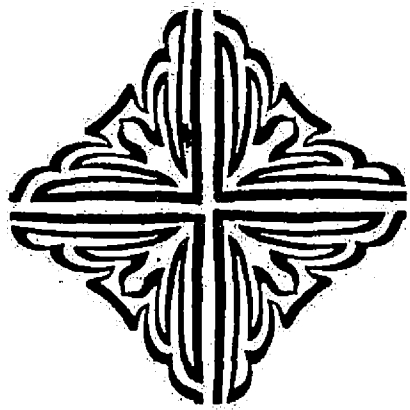
Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

FIGYELEM!**! 85.000 pár cipő!****4 pár cipő 9 korona**
4 pár cipő 9 koronaÓriási nagy vétel folytán, a leggyakrabban fasonban szállít az alólírt cég **2 pár női** és **2 pár női** — füzös — cipőt, **barna**, vagy **fekete** szintén erős szegezett bőrtalppal szám vagy centiméterekben kifejezett nagyság szerint. — 4 pár cipőt csak 9 korona utánvétellel szállít.**S. STROCH KRAKAU (Austrie.)**
cipőáruháza. Krakowska 29—136. n.

Meg nem felelés esetén kicserélem vagy a pénzt visszaküldöm. 5—12

**Miért
nem keresi fel?****LITAUSZKY PÁL**

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és bajuszkefék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantínok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

„UTMUTATO”**VASUTI MENETRENDKÖNYV**

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza

a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és hajók menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatcsatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4. 13

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Jutányos árbankapható
özv. **Öinternicznénél.**kiadó egy széken
butorozott szoba,
igen jó házi készlet
(Az izr. templom
mellett, Veres-féle ház.) 11**Fleischer Jenő**

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és tájtékárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.**JOHANN MARIA FARINA**

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi

kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder

minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza. 12—33Magyarországi képviselő: **HOLCZER EMIL ZOLTÁN**, Budapest, VIII.

TANULO
fölvétetik
Litaúszky Pál
borbély- és fodrász üzletébe.

Kolozsvári jogi vizsgákra,
Marosvásárhelyi ügyvédi
vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szemináriuma és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u 35.

Telefon szám 828.

30—52

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórhazi- és
kerti berendezések, gyermekágyak és
gyermekkoscsik, acélsodrony ágybetétek,
kocsi ülések, lószőr és afrik madracok,
diványok, rézkarnisok, ablak, roleták,
redőnyök, mosdó asztal és mosdó kész-
letek, szoba kloset, fa- és széntartók,
kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruha-
fogasok, parkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállít:

Garay Károly
réz- és vasbutorkészítő.

34—52

Graden.

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”.

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés

ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 50—120

Úrak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van
a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

Süveges János kelmefestő és
vegytisztító
intézetét
keresik fel megrendelésükkel Szarvas.

Hol ruhák, kelmék, csipkék

a legtökéletesebben bármilyen anyagból
festetnek és tisztítatnak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábknak a
legipszelését elvál-
talom. Utána helyes
czipők müizléssel
készítetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) kü-
lönös gonddal és izléssel készítettnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

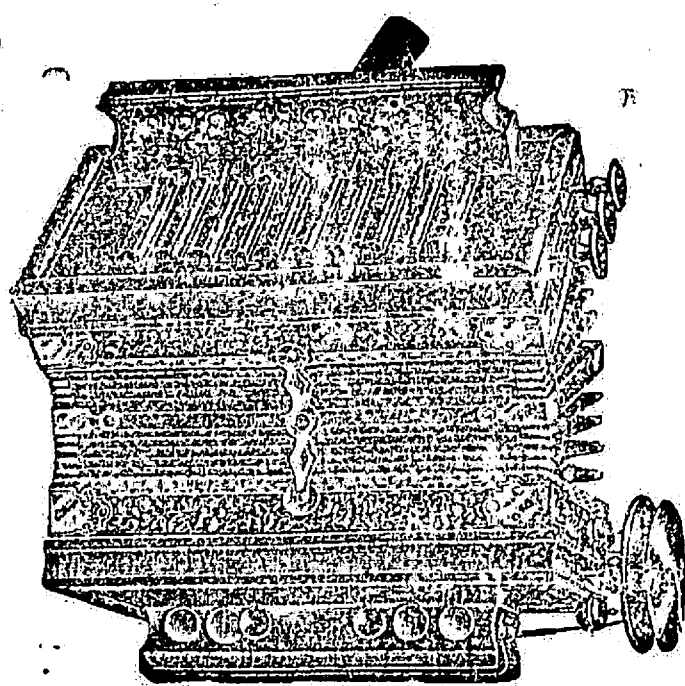
SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

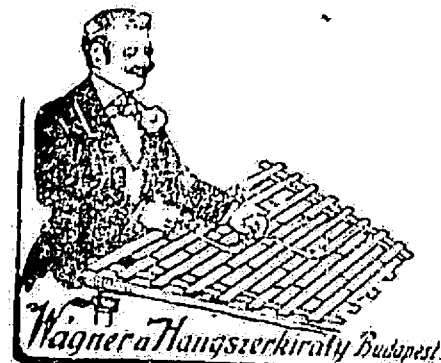
A legjobb gummisarkok,
krémek, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remezből kaphatók.

Wagner a „Hangszer

Király" újdonságai:

Hegedű, kitűnő hangú, remekül kidolgozott, domboru Stamerforma, tokkal, vonóval, 16 drb. felszereléssel csak 12 kor. Finomabb 20 és 30 kor.

Gordonka, igen jó minőségű, nagy erős hangú, finoman kidolgozva, csak 30 kor. egész finom kivitelben 40 koronától 100 koronáig.

Cimbalom, remek, erőshangú, gyönyörű kivitelben 160 koronától 600 koronáig. Keveset használt cimbalomok állandóan raktáron.

Fuvola, igen jó minőségű, billentyűkkel, rézékiteményvel csak 8 kor. Kezdőknek különösen ajánlható. Hangversenyfuvolák 15 koronától feljebb.

Harmónium, hatalmas orgonahangú, remek kiállítású 160 koronától 600 koronáig. Használt harmóniumok állandóan raktáron.

Prímcsitera, finom kivitelben, kitűnő hangú, teljes felszereléssel együtt csak 16 korona. Ugyanez finomabb kivitelben 20 koronától 100 koronáig.

Ha rendelésnél e lapra hivatkozik, 10 különféle kedves és meglepő ajándéktárgyat kap.

E hangszerek eredeti kivitelben kizárólag csakis országoserte elismert elsőrendű hangszer- és beszálló gép különlegességek áruházában kaphatók

Lemezújdonságok: A vén cigány, Horvátlány, Böském Szibill, Furlana, Huzzad csak, Azt ígérted, Alispán lánya. Darabja 2 korona 50 fillér.

Gittárcitera. Kottaismeret nélkül bárki azonnal játszhat rajta. Igen csinos kiállítású és rendkívül kellemes hangú. Ára kottával és felszereléssel 16 korona.

Okarina. A fuvolához hasonló, rendkívül kellemes hangja van. Kezelése egyszerű. Az utasítás által bárki azonnal játszhat rajta. Ára 1, 2 és 3 korona.

Gyermekhegedű. Valódi hurokkal felszerelve, tokkal, vonóval és gyantával, bármely nagyságban csak 5 korona. Tanulás céljára igen alkalmas.

Jogász-tárogató. Kezdőknek különösen ajánlható. Gyönyörű, mélabus hangú, 5 billentyűvel, nyelvgéppel csak 16 kor. Finomabb 6 billentyűvel 20 korona.

Gsodaréztrombita. A hangverseny „réztrombita“ igen könnyen fújható, 20 primhangot és 4 kíséző „akkordot“ foglal magában. Finom kivitelben 6 korona.

Kérjen a saját érdekében ingyen és bérmentve fényképes hangszerárjegyzéket. Figyeljen a Wagner névre, hogy máshoz ne tévedjen.

Wagner a „Hangszer-Király“
Budapest, József-körút 15.

9-35

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerszerkereskedése

SZARVASON.

Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: béli meghívók, eljegyzési- és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek,

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerkek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke“ kiadóhivatala.